

ØK BLADET

ÅRGANG 7 · NUMMER 2 · APRIL 1964

ØK BLADET

Udgivet af

AKTIESELSKABET DET ØSTASIATISKE KOMPAGNI
Holbergsgade 2, København

ANSVARSHAVENDE REDAKTØR:
G. Holst

REDAKTIONSUDVALG:
J. L. Buch-Larsen
C. E. Olsen
E. Sivertsen

REDAKTIONENS ADRESSE:
ØK-Bladet, A/S Det Østasiatiske Kompagni, Sekretariatet,
Holbergsgade 2, København K

Husk at melde adresseforandring

TRYK:
Bogtrykkeriet Forum, København

Eftertryk kun med redaktionens tilladelse

Indhold:

Forside: M/S »Boribana« på vej gennem Øresund. Der er romantik både i hestekræfter og sejl.

Front page: M/S »Boribana« on its way through the Sound. There is a romance both in horsepower and sail.

Bagside: M/S »Andorra«s KaMeWa skrue under montering i Nakskov Skibsværfts tørdok. Se artiklen side 17.

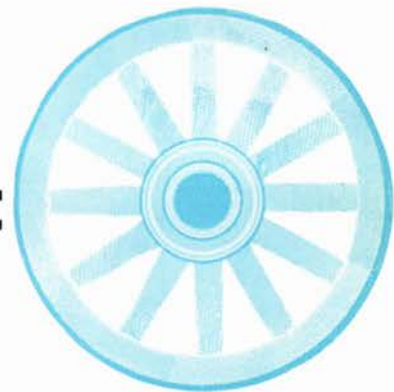
Back page: The mounting of the KaMeWa propeller of the M/S »Andorra« in the dry dock of the Nakskov Shipyard. See the article page 17.

Landbrugsraadet	3
Heidelberg-fremstød i Malaysia	6
Kong Paul af Grækenland død	8
UM embedsmænd besøger Ø. K.	8
Jubilæer i Ghana	9
Ombygning af »Sibonga« og »Samoa«	9
Kompagni-nyt	10
Baron Luel-Brockdorff død	12
N. A. L.'s m.s. »Sagafjord«	13
Telefonering	16
Nyt industriselskab i Sydafrika	16
Ka-Me-Wa endnu engang	17
Sporten	17
Pas på wirekinker	19

L Landbrugsraadet

Det anføres meget ofte – og med rette – som noget meget karakteristisk for landbrugserhvervet, at dets udøvere er frie, selvstændige næringsdrivende, der med fuld ret træffer deres dispositioner uafhængig af hinanden. Det er en gammel ret, der skriver sig fra den periode i Danmarks historie, da den danske bonde blev fri og selvstændig. Det er derfor ganske naturligt, at danske bønder gennem tiderne har fået et præg af individualitet. Dette præg skabes af det personlige ansvar, der ligger i selv at skulle træffe vidtgående økonomiske beslutninger, men det er samtidigt påfaldende, at den danske landmand på et tidligere tidspunkt end nogen anden sammenlignelig gruppe i vort samfund indså betydningen og nødvendigheden af et bredt samarbejde mellem de enkelte ejere af bedrifterne. Dermed være ikke sagt, at dansk landbrugs organisationsstruktur fik en udvikling efter en tidlig afstukket linie og med et ensartet mål. Snarere tværtimod. Dansk landbrugs organisationsstruktur kan nok for udenforstående i dag virke forvirrende og give indtryk af at være tungt arbejdende, fordi de enkelte organisationers virkefelt i høj grad rækker ind over andres. Indrømmes må det vel også, at der i denne umiddelbare anskuelse er et gran af sandhed, men også i denne retning har den danske bonde haft fri dispositionsret og har absolut ikke været mindre organisations- eller foreningsminded end andre befolkningsklasser i det danske samfund.

De første landbrugsforeninger blev dannet allerede i begyndelsen af 1800-tallet, og bevægelsen tiltog i styrke til henimod slutningen af samme århundrede og førte til en total dækning af landet med landboforeninger. Den første provinsielle sammenslutning fandt sted så tidligt som i 1872, da Foreningen af jydsk Landboforeninger blev stiftet. De andre provinsielle sammenslutninger fulgte efter, og så tidligt som i 1893 dannede man De samvirkende danske Landboforeninger.

Husmandsforeningerne er i overensstemmelse med udviklingen af nyere dato, men foreningernes aktivitet spænder alligevel fra 1800erne, da bevægelsen startede på Sjælland.

1902 kom De samvirkende sjællandske Husmandsforeninger, og i 1910 stiftedes De samvirkende danske Husmandsforeninger.

Den danske andelsbevægelse rækker tilbage til midten af 1800-tallet, men fik for alvor sin vækst i 1880'erne, hvor den så ofte omtalte produktionsomlægning fandt sted som følge af det store fald i kornpriserne og den deraf følgende overgang til produktion af forædlede landbrugsprodukter – mejerier, slagterier, indkøbsforeninger o. s. v., o. s. v. De samvirkende danske Andelsselskaber etableredes i 1899.

Det må kraftigt understreges, at de danske landbrugsorganisationer i deres udvikling helt har formået at holde statens indflydelse ude, selv om der naturligvis, som årene gik, blev etableret samarbejde på flere områder – et samarbejde, der har ført til udmærkede og anerkendelsesværdige resultater. Der kan i denne forbindelse nævnes institutioner som Statens husdyrbrugsudvalg og Statens planteavlssudvalg. Disse udvalg er ministerielle, men de er i hovedsagen sammensat af repræsentanter fra de faglige, landøkonomiske foreninger, der således direkte er i stand til at øve indflydelse på det arbejde, der udføres på disse områder. Der er på denne måde etableret en meget nær kontakt mellem det praktiske erhverv og forskningen, en kontakt og et samarbejde, der er noget nær enestående i hele verden, og som har været medvirkende til at hævde dansk landbrugs position og danne forbillede i mange lande.

Lad dette være nok for en omtale af baggrunden for det, der skulle være hovedemnet i denne artikel, nemlig Landbrugsraadet, men for yderligere at lette opfattelsen af landbrugets organisationsstruktur, så skal vi lige først anføre en opdeling, der vil klargøre billedet af landbrugets organisationer:

Den faglige organisation, der varetages af Landboforeningerne og Husmandsforeningerne.

Den økonomiske organisation, der varetages af landbrugets mange forskellige andelsselskaber, og

Den erhvervspolitiske organisation, der varetages af Landbrugsraadet.

Denne strengt logiske opdelingsmåde er en stærkt forgrovet tegning af de faktiske organisationsforhold,

idet de forskellige organisationer naturligvis på mange områder griber ind i hinanden, men opstillingen er brugbar.

De første forhandlinger om en fællesrepræsentation for alle dansk landbrugs hovedorganisationer begyndte allerede i 1880-erne. Disse bestræbelser blev ikke til noget, og først i 1919 blev planerne realiseret, og Landbrugsraadet dannet. Tanken med rådet var først og fremmest, at dette skulle varetage fælles opgaver over for regering og rigsdag, over for andre erhverv og over for udlandet. Rådet blev sammensat af repræsentanter fra Landboforeningerne, Andelsselskaberne og Det kongelige danske Landhusholdningsselskab. Sidstnævnte var med i rådet indtil 1932, hvor repræsentanterne for dette landbrugets ældste landbrugsselskab – etableret 1769 – trådte ud og overlod sine pladser i rådet til De samvirkende danske Husmandsforeninger. Husmandsforeningerne udtrådte af rådet igen i 1939 på grund af uoverensstemmelser, der ikke her skal nærmere omtales. Blot skal det understreges, at landbruget virkelig i denne periode – 1932 til 1939 – havde et komplet organisationssystem. Husmandsforeningerne er ikke siden blevet repræsenteret i Landbrugsraadet og varetager således selv tilsvarende opgaver.

Her er det påny nødvendigt at gå nogle år tilbage for at få det rette billede af den rekonstruktion af Landbrugsraadet, der skete i 1961. Under de vanskelige verdenskriseår i trediverne var det helt nødvendigt for et eksporterhverv som det danske landbrug at rykke meget nær sammen netop i eksportleddene. 1932 begyndte landbrugsministeriet derfor nedsættelsen af en række eksportudvalg, hvoraf det første var landbrugsministeriets baconudvalg. Senere fulgte, stadig på landbrugsministeriel basis, Smørekseportudvalget, Osteekseportudvalget, Æg-eksportudvalget, Fjerkræeksportudvalget, Kartoffel-eksportudvalget, Kvæg- og kødudvalget og Hesteekseportudvalget. Udvalgene oprettedes i henhold til loven om udførsel af landbrugsprodukter, der vedtoges som en kriselov i 1932, og som i årene derefter blev forlænget, indtil den udløb i 1950.

Fra landbrugsorganisationernes side var man ind-

stillet på, at man ikke ønskede statens formynderskab over landbrugseksporten opretholdt længere, end det var nødvendigt, men det skal her understreges, at den bestående ordning såvel i de vanskelige år i trediverne som i årene under og lige efter krigen var af overmåde stor betydning for landbrugets og dermed for hele samfundets økonomi. I 1949 begyndte landbrugsorganisationerne at forberede en ordning på privat basis til afløsning af de ministerielle eksportudvalg, og den 1. april 1950 indledtes en ny æra for den danske landbrugseksport, idet kriseloven ophævedes, og eksportudvalgene overgik til at blive landbrugets egne udvalg.

Efter reorganisationen i 1961 dannes Landbrugsraadet nu af De samvirkende danske Landboforeninger, De samvirkende danske Andelsselskaber og de 9 eksportudvalg: Mejeribrugets Smørekseportudvalg, Mejeribrugets Osteekseportudvalg, Eksport-Svineslagteriernes Salgsforening, Æg-eksportudvalget, Fjerkræ-eksportudvalget, Kartoffel-eksportudvalget, Landbrugets Kvæg- og Kødsalg (Oxexport), Heste-eksportudvalget »Danhors« og Avlsdyrekseportudvalget.

Rådet er sammensat af 9 repræsentanter fra Landboforeningerne, 9 fra Andelsselskaberne og 1 repræsentant fra hver af de 9 eksportudvalg.

Landbrugsraadets arbejdsområde er fastslået i formålsparagraffen, der lyder således:

1. at fremme samarbejdet mellem det danske landbrugs faglige økonomiske og afsætningsmæssige organisationer og varetage fællesopgaver for de i rådet deltagende organisationer på en sådan måde, at de enkelte organisationer vedblivende står frit i varetagelsen af de opgaver, der falder ind under deres specielle virksomhedsområde.
2. at stille sig til rådighed for regeringen og folkettingen i spørgsmål, der vedrører landbruget og at fremsætte forslag om foranstaltninger af erhvervs-mæssig natur, der menes at ville være til gavn for landbruget.
3. at repræsentere landbruget over for udlandet, herunder – i forståelse med regeringen – at medvirke med ledelsen af den landøkonomiske konsulentvirk-

Landbrugsraadets præsident, gårdejer Anders Andersen.

*Mr. Anders Andersen,
the President of The Agricultural Council of Denmark.*

Landbrugsraadets direktør, cand. jur. Niels Kjærsgaard.

*Mr. Niels Kjærsgaard,
General Manager of The Agricultural Council of Denmark.*

Model af »Axelborg«, som det vil komme til at se ud, når »det nye Axelborg« er færdigbygget i 1965. Landbrugsraadet har til huse i »Axelborg«.

Model of the »Axelborg« showing the finished »New Axelborg«. The Agricultural Council of Denmark has its offices at the »Axelborg«.

somhed i udlandet og eventuelt udsende egne repræsentanter til udlandet med den opgave at varetage dels landøkonomiske og dels handelsmæssige interesser.

4. at repræsentere landbruget i dets forhold til myndighederne og landets øvrige erhverv.
5. at gennemføre afsætningsfremmende foranstaltninger.

Med hensyn til de afsætningsfremmende foranstaltninger nedsatte rådet ved reorganisationen Landbrugsrets afsætningsudvalg til varetagelse og koordinering af de stadig voksende opgaver inden for markedsforskning, reklame, afsætningsvirksomhed, varetilpasning, udstillinger m. v. samt demonstrationsgårde og andre projekter i udlandet. Man arbejdede i Landbrugsraadet med opgaver af nogenlunde tilsvarende karakter, men man indså nødvendigheden af en udvidelse og forstærkelse af indsatsen på disse områder.

Som man vil bemærke, begrænser Landbrugsraadets vedtægter ikke Landbrugsraadets virksomhed til bestemte opgaver, men giver i virkeligheden plads for alle opgaver, som de deltagende og bidragsydende organisationer er enige om at henlægge til Landbrugsraadet som fællesorganisation, og som formelt fastlægges i Landbrugsraadets virksomhedsplan, der godkendes hvert år på rådets halvårsmøde i december.

Da de $\frac{2}{3}$ af hele landbrugsproduktionen eksporteres, er det ganske naturligt, at en væsentlig del af Landbrugsraadets opgaver består i medvirken til fremme af landbrugseksporten. En virksomhed, som allerede er blevet forøget væsentligt gennem årene under stadig tilpasning til de skiftende eksportvilkår. Det gælder ikke mindst i de allerseneste år efter de store markedsdannelse i Europa. Landbrugsraadet er som landets øvrige erhvervsorganisationer repræsenteret ved de stedfindende danske handelsforhandlinger med udlandet. Rådets repræsentant søger under forhandlinger af denne art at sikre landbrugseksportens interesser på den bedst mulige måde og på grundlag af det oplysningsmateriale og de ønsker, rådets sekretariat forud for sådanne forhandlinger indhenter hos eksportudvalgene. Desuden er rådet repræsenteret i en lang række udvalg og komiteer nedsat af det offentlige med henblik på fremme af eksporten.

Nævnes i denne forbindelse skal Statens Eksportkreditraad, hvis eksportkreditgarantier ofte har været afgørende for, om en eksportforretning kunne gennemføres eller ikke. Dette gælder ikke mindst for landbrugsvarer, hvor konkurrencen også på kreditområdet ofte er urimelig hård.

Videre deltager en repræsentant for Landbrugsraadet i de jævnlige møder i Handelsministeriets Vareudvekslingsudvalg, som hovedsagelig behandler spørgsmål i forbindelse med afvikling af Danmarks tosidede

handelsaftaler. Det vil i realiteten sige hele Danmarks handel med østeuropæiske lande.

Herudover deltager rådet i drøftelser i en lang række ministerielle udvalg, der direkte eller indirekte har indflydelse på eksporten af landbrugsvarer, eller som omhandler rene erhvervspolitiske eller -økonomiske forhold.

Problemerne i forbindelse med dannelsen af det europæiske fællesmarked har som nævnt medført en meget betydelig udvidelse af arbejdet i rådets sekretariat, idet man herfra følger udviklingen og giver eksportudvalgene oplysninger om, hvad der foregår af interesse inden for de forskellige vareområder. Også på dette område foregår et nært samarbejde med såvel Landbrugsministeriet som Udenrigsministeriet for på bedste måde at få dansk landbrug placeret bedst muligt i denne udvikling.

Fra Landbrugsraadets sekretariat udsendes jævnligt oplysninger til eksportudvalgene og dertil knyttede virksomheder om told- og importbestemmelser i de forskellige lande på grundlag af indberetninger, som modtages gennem Udenrigsministeriet og fra de landøkonomiske statskonsulenter. Den del af denne indberetningsvirksomhed, der egner sig til offentliggørelse, og som skønnes at være af interesse for eksporten af landbrugsvarer, offentliggøres i »Landbrugsraadets Meddelelser«, der udkommer en gang ugentlig med markedsberetninger, noteringer m. v.

Men lige så nødvendigt det er, at Landbrugsraadet får informationer fra udlandet, lige så nødvendigt er det, at der fra rådet går informationer den anden vej. Der udarbejdes derfor i rådet oversigter m. v. til statskonsulenterne, periodiske oversigter over produktions- og afsætningsforhold, der besvares spørgsmål fra ind-

og udland af landøkonomisk art, og der udarbejdes oplysninger til ministerier, gesandtskaber, institutioner og enkeltpersoner.

Herudover har Landbrugsraadet nedsat en lang række udvalg og deltager selv i flere udvalg i samarbejde med andre organisationer. Som nogle af de vigtigste af disse kan følgende nævnes, hvilket samtidig giver yderligere oplysning om rådets virke:

Fællesudvalget for Landbrugets arbejdsøkonomiske Spørgsmål (kompensationsudvalget), Landboorganisationernes Maskinudvalg, Landbrugets Finansieringsfond, Dispositions-fonden, Landbrugets Oplysnings- og Konferenceudvalg, Landbrugets Oplysningskontor i London, Landbrugets Radioudvalg, Landbrugsraadets Udvalg vedrørende Veterinærtakster, Landbrugsraadets Voldgifts- og Responsumudvalg, Transportudvalget, Udvalget for internationalt Samarbejde på det Landøkonomiske Område m. v.

Dansk landbrugs høje stode er kendt verden over, hvorfor der selvsagt må tilrettelægges mange studiebesøg året igennem. Det gælder for udenlandske regeringsrepræsentanter, for repræsentanter for de pågældende landes landbrugs organisationer, for den udenlandske presse, radio og fjernsyn o. s. v., o. s. v.

Fra sekretariatet i Axelborg tilrettelægges og ledes det daglige arbejde i meget nært samarbejde med et præsidium på 12 medlemmer. Alle valg til Landbrugsraadet gælder for 3 år, og Landbrugsraadets ledende præsident, der i øjeblikket er gdr. Anders Andersen, Voldby, samt præsidentens stedfortræder, der for tiden er propr. Johs. Dons Christensen, Stendetgård, Haderslev, vælges blandt præsidiets medlemmer. Sekretariatets daglige leder og administrator er direktør, cand. jur. Niels Kjærgaard.

ORIGINAL HEIDELBERG

Fremstød i Malaysia

1. Trykkerimaskinafdelingen i Kuala Lumpur har for nylig indrettet et stort lokale til fremvisning og demonstrationer af ORIGINAL HEIDELBERG trykkerimaskiner, POLAR skæremaskiner og INTERTYPE sættemaskiner samt tilbehør. Dette er lokalet ved indvielsen.

2. Heidelberg fabrikkens salgsdirektør, R. L. Stüdlein var til stede ved den officielle indvielsesfest i de nye lokaler på Ipoh-vejen i Kuala Lumpur. Hr. Stüdlein er i færd med at demonstrere en af de nyeste Heidelberg modeller for nogle af de mange interesserede bogtrykkere, der var inviteret ved denne lejlighed.

3. I de nye udstillingslokaler er der indrettet en permanent udstilling af forskelligt trykkeritilbehør. Der er også ophængt en komplet samling kliché-materialer, en nødvendig forudsætning for et godt trykresultat.

4. Direktør Stüdlein, Heidelberg, i samtale med afdelingschefen for trykkerimaskinafdelingen i Kuala Lumpur, Mr. S. G. Wright, førend de holdt deres åbningstaler for de mange lokale bogtrykkere, der var til stede.

5. Under opholdet i Singapore overrakte Dir. Stüdlein diplomer til deltagerne i det trykkeri-kursus, hvor de netop havde bestået afgangsprøven som Heidelberg-trykkere. Denne ceremoni fandt sted ved en større middag, hvori de fleste af vore trykkeri-kunder deltog.

6. Under et nyligt ophold i Singapore aflagde direktør Karl Mohr fra »POLAR« fabriken besøg hos flere af vore kunder, som har de kendte »POLAR« maskiner installeret. Ved disse personlige besøg, hvor dir. Mohr var ledsaget af afdelingschefen, hr. Svenning-Hansen samt salgsschefen, Mr. Tay Eng Guan, blev denne tyske fabrikant meget populær hos vore lokale kunder.

ORIGINAL HEIDELBERG

Activities in Malaysia

1. The Printing Machinery Department in Kuala Lumpur has recently opened a new showroom where »Original Heidelberg« presses, »Polar« cutters, »Intertype« composing machines, and printing accessories are demonstrated. This is the showroom on the opening-day.

2. The Sales Director of the Heidelberg factory, Mr. R. L. Stüdlein, was present at the official opening of the new showroom at Ipoh Road in Kuala Lumpur. Mr. Stüdlein is seen demonstrating one of the latest Original Heidelberg models to some of the many printers who had been invited on this occasion.

3. In the new demonstration room several printing accessories are exhibited permanently. A large selection of Plate-making materials necessary for achieving good printing results is also shown.

4. Director Stüdlein, Heidelberg, is seen discussing with the Manager of the Printing Machinery Department in Kuala Lumpur, Mr. S. G. Wright, before they addressed the big gathering of local printers present at the opening ceremony.

5. Whilst in Singapore Mr. Stüdlein presented diplomas to the students at our Pressmen's School who had just passed their final exam as Heidelberg Printers. This function took place at a large dinner-party where most of our printing-customers were present.

6. During a recent visit to Singapore, Mr. Karl Mohr, Managing Director of the »Polar« factory, called on a number of customers using the well-known »Polar« cutters. By these personal visits, during which Mr. Mohr was accompanied by Mr. Svenning-Hansen, Manager of the Printing Machinery Department, Singapore, and Mr. Tay Eng Guan, Sales Manager, this German industrialist became very popular with local clients.

KONG PAUL AF GRÆKENLAND DØD

Fredag den 6. marts 1964 afgik den græske konge Paul I ved døden på Tatoi Slottet uden for Athen efter længere tids sygdom. Meddelelsen om kong Pauls død indløb midt på eftermiddagen, og få minutter efter kom der i den danske radio en ekstraudsendelse. Foruden meddelelsen om kongens død bragtes en kort nekrolog, og der spillede sorgemusik.

Den følgende dag, lørdag den 7. marts, blev der beordret flagning på halv stang fra statens bygninger,

skibe og færger, og der blev dekretet hofsorg ved det danske hof i tre uger.

I det græske generalkonsulat i København i Ø. K.s bygning i Holbergsgade var der lørdag formiddag fremlagt kondolencelister.

Græsk generalkonsul i København er direktør Edvard Strandberg, og generalkonsulatets løbende forretninger varetages af direktionssekretær, cand. jur. A. Gärtner, der er græsk konsul.

Lørdag den 7. marts vajede alle flag i Danmark på halv stang i anledning af den græske konge Paul I's død: fra toppen af Kompagniets bygning Dannebrog og i stueetagen flagene fra generalkonsulaterne for Grækenland, Thailand og Sydafrika.

On Saturday the 7th March all flags in Denmark were lowered half mast on the occasion of the death of the King of the Hellenes Paul I. On top of our Company's building the »Dannebrog«, and at the ground floor the flags of the Consulates General for Greece, Thailand, and South Africa.

I det græske generalkonsulat, hvor der var fremlagt kondolencelister, var der på væggen under billederne af det græske kongepar ophængt et smukt gammelt ikon. På et lille bord foran flankerede brændende kerter i svære stager med sørgefleur en smuk blomsterskål med hvide azaleer og liliekonvaller, medens græske bordflag på halv stang dannede ramme om arrangementet.

At the Greek Consulate-General where condolence lists were provided, a beautiful old icon was placed on the wall under the pictures of the Greek Royal Couple. On a small table in front lighted candles in heavy candlesticks with black mourning crape flanked a flower-bowl with white azaleas and lilies of the valley, while Greek table flags lowered half mast formed a setting of the arrangement.

UM EMBEDSMÆND BESØGER

Mandag den 3. februar og mandag den 2. marts havde Kompagniet besøg af ialt 25 yngre embedsmænd fra det danske udenrigsministerium. Som et led i disse unge diplomaters efteruddannelse inden udsendelse til oversøisk tjeneste skulle de aflægge studiebesøg hos danske eksportvirksomheder for at uddybe deres kendskab til erhvervslivets produktions- og afsætningsvilkår. Det forholdsvis korte tidsrum, der var afsat til besøget hos

os, gav ingen mulighed for drøftelse af konkrete produktions- og eksportproblemer, men der blev givet en generel orientering om Kompagniets virksomhed herhjemme såvel som ude i verden, og efter orienteringen blev der arrangeret spørgetime, hvor bl. a. vore eksportfolk kom i ilden.

Da besøget var slut, havde de unge embedsmænd utvivlsomt fået en idé om omfanget af Kompagniets virksomhed, og det blev lovet dem, at også de kunne regne med den støtte, der ligger i det gode samarbejde, der altid har eksisteret mellem Danmarks oversøiske diplomatiske repræsentationer og Kompagniets filialer.

For nylig afholdtes hos R. T. Briscoe (Ghana) Ltd., ved Accra kontoret en lille højtidelighed for at hædre medlemmer af den afrikanske stab, som kunne fejre henholdsvis 25 års jubilæum eller 15 års dagen for deres ansættelse.

Højtideligheden faldt sammen med vicedirektør H. Friser Frederiksen's besøg i Ghana, og denne var sammen med staben og prominente gæster indbudt til at være til stede.

Filialbestyrer Bent Andersen talte til forsamlingen og nævnte bl. a. navnene på de stabsmedlemmer, som gennem lang og tro tjeneste ved Kompagniet kunne fejre de runde tal. Han overrakte derefter Mr. Armah Martey, en mekanikerformand ved Accra motorværkstedet, en skrivelse og et guldur som tak for 25 års tro tjeneste, ligesom han overrakte andre gaver til stabsmedlemmer, som rundede 15 års tjeneste. Lignende ceremonier fandt sted samme dag ved Briscoe kontorerne i Sekondi og Awaso.

Det vil huskes, at da Ø. K. i 1950 overtog firmaet R. T. Briscoe (Ghana) Ltd. – oprindeligt R. T. Briscoe Ltd. – fulgte samtidig en del af staben med fra det oprindelige selskab, som var grundlagt i 1931.

Pensioneret højesteretsdommer fra Ghanas højesteret, Sir Lesley McCarthy, der nu er direktør for Ghana Graphic Company, var aftenens hædersgæst, og Kompagniets personalechef E. H. T. Yankah var aftenens dirigent.

Den vellykkede aften afsluttedes med dans.

Anniversaries in Ghana.

In recognition of their loyal and faithful service in the Company, the Management of R.T. Briscoe (Ghana) Limited recently introduced annual awards to the African members of the staff who had been in their employ for 25 and 15 years.

The day for the presentation of these awards coincided with the business tour to Ghana of Mr. H. Friser Frederiksen, who, with the entire Accra staff and some prominent invited members of the public, participated in a colourful social ceremony to mark the occasion.

The Managing Director, Mr. Bent Andersen addressed the audience and presented a gold watch to Mr. Armah Martey, a Mechanic Foreman of Accra Motor Workshop, for his 25 years service, and other gifts to a number of the staff with 15 years service. Similar presentations were made to the staff at Sekondi and Awaso.

It will be recalled that, in 1950, when our Company acquired the firm of R. T. Briscoe (Ghana) Limited – from the joint stock company R. T. Briscoe Limited – some employees of the latter firm, which was established in 1931, were absorbed.

Sir Lesley McCarthy, a retired Judge of the Supreme Court of Ghana, and now the Director of the Ghana Graphic Company, was the guest of honour for the evening, and the Company's Personnel Manager, Mr. E. H. T. Yankah, was in the chair. Refreshments were served and the successful evening was rounded-off with a dance.

Accras personalechef, E. H. T. Yankah, der var aftenens dirigent, holder tale. Fra venstre: Vicedirektør H. Friser Frederiksen, Sir Lesley McCarthy og filialbestyrer Bent Andersen.

Mr. E. H. T. Yankah (extreme right) Personnel Manager and Chairman for the occasion delivering his address. From the left: Mr. H. Friser Frederiksen, Sir Lesley McCarthy, and Mr. Bent Andersen.

Filialbestyrer Bent Andersen overrækker Mr. Armah Martey et guldur og en skrivelse med tak for 25 års tro tjeneste.

Mr. Bent Andersen presenting the long service certificate and a gold watch to Mr. Armah Martey thanking him for 25 years of loyal service with the Company.

OMBYGNING AF »SIBONGA« OG »SAMOA«

»SIBONGA« er for tiden ved at blive ombygget til Pacifiklinien ved Helsingør Skibsværft.

Der indrettes 6 kølerum i øverste mellemdæk og 2 i nr. 3 underrum, i alt ca. 50.000 cbft.

I 4-lasten indbygges et let dæk, der for udgående bruges til automobiler og for hjemgående til anden last.

Derudover ændres lossegrejerne, og der laves en hel del mindre ændringer.

Til det udvidede køleanlæg kræves større elektrisk effekt, og to af hjælpemotorerne udskiftes med større type. Denne udskiftning er foregået gennem et hul i skibssiden.

»SIBONGA« bliver færdig den 28. april, og ca. 10. august ankommer »SAMOA« til værftet for samme ombygning.

KOMPAGNI-nyt

COMPANY-NEWS

På generalforsamlingen i Den Danske Landmandsbank, som afholdtes den 12. 3. 1964, er direktør Mogens Pagh blevet valgt til medlem af bankrådet.

At the General Meeting of »Den Danske Landmandsbank« held on 12th March, 1964, Mr. Mogens Pagh was appointed a member of the Bank Council.

På A/S Nakskov Skibsværfts generalforsamling den 17. 3. 1964 er direktør S. Storm-Jørgensen blevet valgt til medlem af bestyrelsen.

At the General Meeting of A/S Nakskov Shipyard on 17th March, Mr. S. Storm-Jørgensen was appointed a member of the Board.

I erkendelse af, at en videre udbygning af dansk eksport er betinget af en intensiv forskningsindsats, har en kreds af interesserede erhvervsfolk taget initiativ til dannelse af »Selskabet til fremme af dansk eksportforskning«. Dettets formål er »dels at yde økonomisk støtte til den erhvervsøkonomiske eksportforskning ved danske handelshøjskoler, universiteter m. v. samt til videreuddannelse af erhvervsøkonomiske forskere inden for eksportens område, dels at medvirke til udbredelse af kendskabet til udenrigshandelens problemer«. Medlem af selskabets komité er bl. a. direktør Werner Nielsen, Ø. K.

In realization of the fact that Danish export is dependent on intensive research work a number of interested business men have taken the initiative in regard to the formation of »The Society for the Promotion of Danish Export Research«. The purpose of this society is »to grant economic support to export research at Danish commercial colleges, universities etc. and for the further training of economic research workers within the export field, and to contribute to the dissemination of knowledge of foreign trade problems«. Mr. Werner Nielsen of this

Company is a member of the Committee of the Society.

Direktør S. Storm-Jørgensen afrejste den 15. 2. 1964 til konferencemøde i London og fortsatte derfra til andre konferencemøder i Santa Barbara i Kalifornien. Hjemkomst via New York den 3. 3. 1964.

On 15th February, 1964 Mr. S. Storm-Jørgensen left for a conference meeting in London, and continued from there to other conference meetings in Santa Barbara, California. Return to Copenhagen via New York on 3rd March, 1964.

Som nævnt i sidste nummer af Ø. K.-bladet var underdirektør Aage Hansen for nylig på forretningsbesøg i Liberia. Her nedlægger Aage Hansen grundstenen til det nye pakhús, som The Liberian Marketing Corporation opfører i Monrovia's frihavn. T. h. Niels E. Blemmer, General Manager for Corporationen.

As mentioned in the last number of the Ø. K.-bladet Mr. Aage Hansen went on a business tour to Liberia recently. Here Mr. Aage Hansen is shown laying the foundation stone to the new warehouse, which is being built by The Liberian Marketing Corporation at the free port of Monrovia. To the right Mr. Niels E. Blemmer, General Manager of the Corporation.

A/S Dumex har sammen med det amerikanske selskab McKesson & Robbins Inc. dannet et nyt firma under navnet A/S Dumex-McKesson med hoved-

sæde i København. Det nye firma skal producere og distribuere farmaceutiske færdigvarer og råmaterialer samt andre kemikalier på verdensmarkedet. Det ventes at træde i virksomhed tidligt i indeværende år. Direktør L. Toft, Dumex, er udnævnt til direktør for det nye firma.

Dumex Ltd. together with the American firm McKesson & Robbins Inc. has formed a new firm under the name of A/S Dumex-McKesson with Head Office in Copenhagen. The new firm is to produce and distribute pharmaceutical finished goods, raw materials, and other chemicals on the world market. It is expected to start working early this year. Mr. L. Toft, Dumex, has been appointed Director of the new firm.

Der har været afholdt generalforsamlinger med følgende udbyttedeclarationer:

17. 3. 1964	A/S Varde Staalværk	5 %
17. 3. 1964	A/S Nakskov Skibsværft	9 %
2. 3. 1964	A/S Bloch & Behrens	11 2/3 %
29. 2. 1964	A/S Den danske Mælke-kondenseringsfabrik, Nakskov	9 %

General Meetings have been held with the following declarations of dividend: 17th March, 1964

	Varde Steelworks Ltd.	5 %
17th March, 1964	Nakskov Shipyard Ltd.	9 %
2nd March, 1964	Bloch & Behrens Ltd.	11 2/3 %
29th February, 1964	The Danish Condensed Milk Factory, Nakskov	9 %

Der afholdes bestyrelsesmøde den 2. 4. 1964 i A/S Det Østasiatiske Kompagni, hvor årsregnskabet vil blive forelagt. Der vil blive afholdt generalforsamling den 17. 4. 1964.

The Board Meeting of the East Asiatic Company, Ltd., at which the annual report will be submitted, will be held on 2nd April, 1964. The General Meeting will be held on 17th April, 1964.

Kompagniets undervisningsleder lic. merc. Ernst Poulsen holdt i januar og begyndelsen af februar en række foredrag om nationaløkonomi for afdelingsledere og medlemmer af seniorstaben. Foredragene, der omhandlede:

Det økonomiske kredsløb og prisdannelsen,

Økonomisk målsætning og planlægning,

Moderne regnskabsprincipper,

Investeringer &

Valg af salgsorganisation

blev gentaget i sidste halvdel af februar og første halvdel af marts 1964 for at give de stabsmedlemmer, som ikke i første omgang overværede foredragene, en lejlighed til at få denne orientering i den nyeste udvikling i den økonomiske teori.

During January and the beginning of February, Mr. Ernst Poulsen, the Educational Chief of our Company's commercial school delivered some lectures on economics for heads of the departments and members of the senior staff. The lectures concerning:

Income flows and price formation,

Economic goals and planning,

Modern accounting principles,

Investments &

Choice of sales organization

were repeated during the last half of February and the first half of March, 1964 in order to give the members of the staff who had not attended the lectures the first time, an opportunity to be informed of the latest developments in economic theory.

Kompagniets repræsentant i Santiago, for tiden Per Hafstrøm Sørensen, vil blive trukket tilbage fra Chile omkring midten af året. Kompagniet fortsætter sin forretning i dette land direkte med kunderne.

The Company's representative in Santiago, at present Per Hafstrøm Sørensen, will be withdrawn from Chile about the middle of this year. The Company will continue its business with that country by dealing direct with customers.

Gæstebogen

The visitors' book

G. A. Macmillan, Director, Industrial Development Corporation, Durban.

H. Thorndal, sen., direktør,

H. Thorndal A/S, Aalborg.

H. Thorndal, junr., direktør,

H. Thorndal A/S, Aalborg.

L. von Hoffmann, Vice-President, International Finance Corporation, Washington.

Jean F. Robert, Vice-President,

Bankers Trust Co., New York.

Page Browne, Ass. Treasurer, Bankers Trust Co., New York.

Erik Emborg, købmand, Aalborg.

Herman C. Nolen, Chairman,

McKesson & Robbins Inc., New York.

Ke Pai-nien, Den Kinesiske Folke-

republikks ambassadør, København.

Liu Chi, handelsattaché, København.

Li Wei, ambassadesekretær,

København.

Personale-nyt

Staff News

Udnævnelser

Appointments

C. Gram-Hanssen, Djakarta, til Acting Manager, Djakarta.

Fuldmagt

Power of Attorney.

Der er udstedt fællesprokura til lederen af træafdelingen ved Kompagniets Hamborg kontor, Carl Gebhardt.

Filialforflytninger

Transfers

Erik Agerskov Pedersen, Hamborg, til Singapore.

Klaus Valdemar Mørch, Phnom Penh, midlertidigt til Saigon.

Cand. pharm. H. Scherfig, Saigon, til Kuala Lumpur.

Forflytninger til Hovedkontoret

Transfers to H. O.

Steen Fenger Petersen, Djakarta, til Importafdelingen.

Bent Ove Gülstorff Hansen, Sydney, til Oversøisk Industri Afdeling.

Forstkandidat Torben Klüwer, der har været på forretningsrejse i Østen, til Træafdelingen.

Cand. pharm. Erik Frølich Jeppesen, der har gjort tjeneste i Østafrika, til Dumex, København.

Navneforandring

Change of Name

Tom Raahauge Larsen, Hovedbogholderiet, til Tom Raahauge.

Ingeniør Bent Andersen, Automobilafdelingen, har i perioden fra den 25. 1.-9. 3. 1964 aflagt besøg i Singapore og Kuala Lumpur for at undersøge mulighederne for samling af Fiat automobiler og Vespa scootere i Malaysia. På udrejsen besøgte Fiat-fabrikkerne i Turin.

Kontorchef Erik Hansen, Træafdelingen, afrejste den 28. 1. 1964 på forretningsbesøg til Indien, Thailand og Birma. Hjemkomst til København den 29. 2. 1964.

Filialbestyrer Valdemar Frantzen har været på forretningsbesøg ved Hovedkontoret fra 6. 3.-15. 3. 1964.

Nyansættelser.

Ministersekretær, cand. jur. Flemming Hasle, Handelsministeriet, er blevet ansat som juridisk konsulent.

Reservedelsspecialist Poul Erik Skov er ansat for udsendelse til Ghana.

Ingeniør N. Bjerregaard Sørensen er ansat i Oversøisk Industri Afdeling for udsendelse til Durban.

Cand. pharm. Olav Jørgensen, Bangkok, Viggo Nielsen, Eksportafdelingen, og reservedelsspecialist H. S. Hansen, Lagos, er udtrådt af Kompagniet.

Pensioneret

Retired

Filialbestyrer Sv. Andersen, Hamborg, (Ventepenge) pr. 1. 3. 1964.

Mærkedage

Red letter days

40 års jubilæum

Kontorchef W. Mather, Importafdelingen 1. 5. 1964.

25 års jubilæum

Kaptajn K. Sandager Christensen, 29. 4. 1964

Kontorbud J. O. Ravn, 1. 5. 1964

(I sidste blad var fuldmægtig C. Schönheyder nævnt under Mærkedage. C. Schönheyder fejrede 25 års jubilæum).

Kontorchef
W. Mather

Kaptajn
K. Sandager
Christensen

Kontorbud
J. O. Ravn

Runde fødselsdage

70 år

Pens. kontorchef Vilh. P. Naver, Viaduktallé 14, Hellerup, 21. 4. 1964.
Pens. kontorchef C. C. Laursen, Gentoftegade 56 A, Gentofte, 22. 5. 1964.
Pens. skovrider P. A. Bloch, Gl. Vallerødvej 23, Rungsted Kyst, 31. 5. 1964.
Pens. kontorchef H. Berner, Grumstrupvej 5, Hellerup, 8. 6. 1964.
Pens. filialbestyrer, H. V. Johansen, 885, North Hampton Drive, Palo Alto, California, U. S. A., 10. 6. 1964.
Pens. underdirektør, civilingeniør, Naskov Skibsværft, Axel Berg, Bolbrovej 82 A, Kastrup, 13. 6. 1964.

60 år

Konsul E. Sivertsen, 18. 4. 1964.
Forvalter K. Speersneider, Pakhusafdelingen, 24. 4. 1964.

50 år

Kontorbud Verner Hansen, 9. 5. 1964

Ankomsten på hjemmeferie

On Home Leave

Filialbestyrer Palle Buchwald, Bombay, Henning Mathiasen Steinfeldt, Durban, Hans Werner Fugman, Ghana, Jørgen Juul Stengel Hansen, Kano, Jens-Karl Jensen, Nairobi, Kent Lin-

net, Rio de Janeiro, Jens Birkedal Grell, Sao Paulo, filialbestyrer Jan Bie Andresen, Usumbura, filialbestyrer J. Vibe Christensen, Vancouver.

Udsendelse til filialtjeneste

Service Abroad

Bent Mantzius Andersen, Bogholderiet, til Lagos (i stedet for Finn Tøsten Damkilde, som alligevel ikke udsendes). Chr. Linnemann Matthiesen, Bogholderiet, til Monrovia. Valdemar Vibe-Petersen, Bogholderiet, til San Francisco. Mads Chr. Michelsen (sidste gang nævnt som Mads Chr. Matthiesen), Træafdelingen, til Cali.

Dødsfald

Obituary

Kontorchef Otto Castonier er pludselig afgået ved døden den 27. februar.

Otto Castonier blev ansat i Kompagniet i 1919 og blev forflyttet til London i 1922, hvorfra han i 1923 blev udsendt til Shanghai. I 1930 blev han forflyttet til Madras, og i 1933 udnævntes han til filialbestyrer i Calcutta, hvor han gjorde tjeneste, indtil han i 1946 blev overflyttet til Hovedkontorets Importafdeling. I 1958 forflyttedes han til Hovedbogholderiet og senere Træafdelingens Bogholderi.

Otto Castonier blev 60 år.

Pensioneret maskinchef Peter Jensen

Petersen er afgået ved døden den 26. 1. 1964.

Jensen Petersen var fra Rødning i Sønderjylland. Han fik sin uddannelse til maskinmester i tyske skibe og tog den tyske maskinmestereksamen. Ved Sønderjyllands genforening med Danmark søgte han og fik ansættelse i Kompagniet som maskinassistent den 8. 10. 1919.

Hans første skib var »Jutlandia«. Den 17. 7. 1920 blev han 4. maskinmester i Kompagniets tankskib »Mexico« og 2. 2. 1929 blev han maskinchef i M/S »Malaya«.

Som maskinchef gjorde Jensen Petersen tjeneste i en række af Kompagniets skibe, indtil sygdom tvang ham i land som pensionist den 1. 1. 1949. Han blev knap 73 år gammel.

—

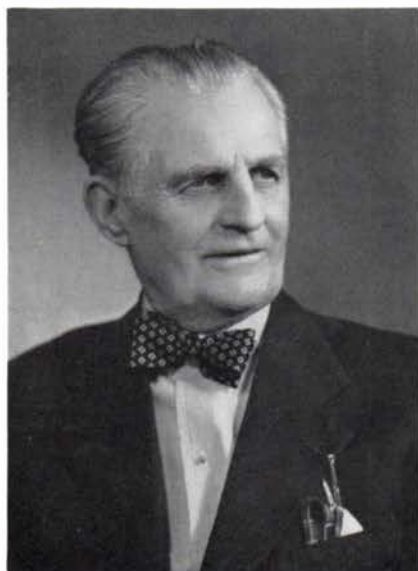
Maskinchef Harald P. Jørgensen er den 13. marts 1964 afgået ved døden efter kort tids sygdom.

Maskinchef Jørgensen, der blev 60 år, blev ansat i Kompagniet den 5. oktober 1928 som maskinassistent og blev udnævnt til maskinchef den 29. maj 1951.

Maskinchefen, der var en dygtig og pligtopfyldende maskinmester, var netop kommet hjem fra en rejse til Østen med M/S »Mombasa« den 29. februar.

DØDSFALD

Niels baron Iuel-Brockdorff

Den 17. marts 1964 afgik kommandørkaptajn Niels baron Iuel-Brockdorff ved døden i en alder af 85 år.

Baronen, som alle dage havde en levende interesse for søfarten, gik til søs allerede som 14-årig. Han blev elev i marinen, hvor han gjorde tjeneste, indtil han i 1924 tog sin afsked med rang af orlogskaptajn. Med orlov fra marinen havde han allerede i nogle år ført forskellige af Kompagniets skibe: »St. Thomas« 17. 3. 1919-16. 4. 1919, »Chile« 17. 4. 1919-11. 5. 1920 og »Selandia« 7. 10. 1920-28. 2. 1921. Mest kendt er hans jordomsejling med skoleskibet, 5-mastet bark »København« fra september 1921 til november 1922. I 1924 blev baron Iuel-Brockdorff chef for Skibsinsektionen, som han ledede i 15 år. Han udnævntes til teknisk direktør i 1935 og fik på dette tidspunkt udvidet sit arbejdsområde til at omfatte alle Kompagniets afdelinger i Frihavnen. Han blev pensioneret i 1939.

Baronens maritime interesser medførte, at der også udefra i betydeligt omfang blev lagt beslag på hans arbejdskraft. Adskillige hverv inden for søfartens institutioner blev betroet ham i tidens løb. Således var han medlem af Søfartsrådet 1940-50, medlem af Sø- og Handelsretten 1939-48. I omtrent 18 år, fra 1941-58 var baronen formand i bestyrelsen for »Statsskoleskibet Danmark«; utrætteligt kæmpede han i skrift og tale for at bevare og forbedre sejskibsuuddannelsen for vordende danske navigatorer. Til sin død var baron Iuel-Brockdorff medlem af Naskov Skibsværfts bestyrelse.

N. A. L. m. s. „Sagafjord“

N. A. L.'s m. s. »Sagafjord«

NORSKE AMERIKA LINIE'S nybygning m. s. »SAGAFJORD«, der forventes leveret i foråret 1965 fra det franske værft Société des Forges et Chantiers de la Méditerranée, La Seyne (ved Middelhavet), vil med følgende dimensioner blive det største passagerskib i den norske handelsflåde:

Største længde.....	620 fod
Største bredde.....	82 fod
Dybgående.....	27 fod

»SAGAFJORD« bliver 43 fod længere og 9 fod bredere end m. s. »BERGENSFJORD«. Deplacementet bliver på 20.000 tons og bruttoregister tonnagen 21.000/22.000 tons.

I transatlantisk fart vil skibet kunne medføre 820 passagerer, fordelt med 50 på I. klasse og 770 på turistklasse. I cruisetrafik reduceres kapaciteten til 450 passagerer i én klasse med en besætning på ca. 340.

Skibet udstyres med to Sulzer dieselmotorer på ialt 24.000 BHK, der giver en maksimumfart på godt 22,5 knob, men normal hastighed bliver 20 knob.

»SAGAFJORD« er tegnet af NORSKE AMERIKA LINIE'S tekniske afdeling under ledelse af teknisk direktør Kaare Haug og til ansvarshavende interiørarkitekt for skibet er udnævnt arkitekt F. S. Platou, Oslo, som har indgået samarbejde med arkitekter fra flere lande, blandt andet med den danske arkitekt Kay Kørbling.

Samtidig med at gøre skibet så bekvemt og luksuriøst som muligt har en af hovedopgaverne været at rationalisere driften på dæk, i maskine og i restaurationsafdelingen, således at maksimum service kan opnås med et minimum antal folk.

»SAGAFJORD« ligner meget »BERGENSFJORD«, idet hele skroget bygges af helsvejset stål og overbygningen af helsvejset aluminium. Bortset fra, at skibet kun får én mast, bliver profilen i nogen grad lig »BERGENSFJORD« med én skorsten. Der vil ikke blive nogen lasteluger på agterdækker og kun én på fordækket, hvor der samtidig installeres et aluminiums-svømmebassin for besætningen.

Indretningen af skibet.

Alt forarbejdes af ubrændbare materialer, i salonerne af specielle asbestplader og i kahytterne af brandimprægnerede spånplader pålimet plastlaminat, type Respatex, Perstorp og Formica.

Skibet bygges med 10 dæk, hvoraf de 6 øverste er for passagerernes bekvemmeligheder. Med undtagelse af spisesalonen og en veranda-café, placeres samtlige saloner på promenadedækket, og alle saloner og kahytter er til de mindste detaljer tegnet af NORSKE AMERIKA LINIE'S tekniske afdeling.

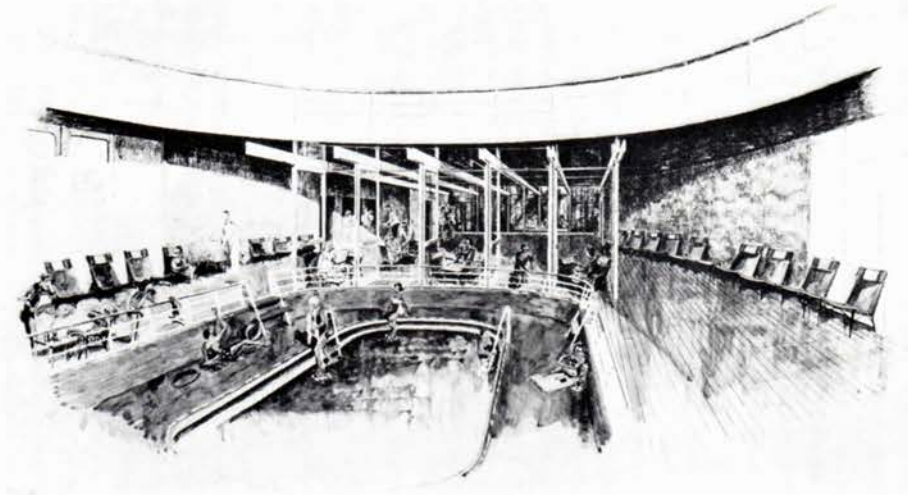
Så godt som alle kahytter er udvendige, og dybden af disse bliver op til 7 m., hvoraf de inderste 2 meter mod korridoren er benyttet til bad og toilet, som er standardudstyr overalt. Kahytstvæggene er dobbelte med et hulrum på 5 cm af hensyn til lydisolationen, og der installeres kun senge og ikke køjer.

Promenadedækket forsynes på agterkanten med et udendørs svømmebassin med Lido café, der bliver det centrale opholdssted for passagererne om dagen, når vejret tillader det. Umiddelbart foran indrettes den store festsal med 750 m² gulvareal og 4½ m dækshøjde, utvivlsomt en af de største saloner, der findes i noget fartøj i dag. Foran salonen indrettes skibets butikscenar samt hall med elevatorer og adgang til skibets kino, der vil få 240 pladser. Her findes også skrivesalon og

M/S »Sagafjord«. Verandacafé og det udendørs svømmebassin, der kan omdannes til et illumineret springvand om aftenen.

M/S »Sagafjord«. The verandah cafe and the outdoor swimming pool which latter can be changed into an illuminated fountain in the evening.

bar med gennemgang til vinterhaven og den forreste salon.

Over salondækket findes nogle enkelte luksuskahytter samt en verandacafé med store vinduer ud mod sportsdækket, og på dækket herover er der mulighed for indendørs sport, såsom bordtennis, ringespil, etc., og på forkanten af dette dæk et »solarium« for passagerer, som ønsker at tage solbad.

Spisesalonen, der vil kunne rumme 470 passagerer, ligger to dæk under festsalene og vil få et areal på ca. 800 m² og vil i midtersektionen gå gennem to dæk i højden. Køkkenet er beliggende på dækket underne- den og udstyres med rullende trapper til salonen.

Køkken, bageri, konditori, proviantrum, vaskeri og trykkeri forsynes med de nyeste tekniske hjælpemidler, således at kapaciteten for de enkelte funktioner bliver størst mulig; f. eks. kan vaskeriet klare 1½ tons tøj pr. 8 timer! Der er om bord gjort udstrakt brug af elevatorer mellem de forskellige afdelinger, fra proviant- rum til køkken, fra vinkælder til barer, o. s. v.

Foran køkkenet er skibets indendørs svømmebassin beliggende og i tilslutning hertil gymnastiksal, massagerum, højfjeldssol og badstue. Denne svømmehal vil især blive benyttet på de nordlige ruter, f. eks. fra Skandinavien til New York.

Udstyr.

Alle kahytter forsynes med telefon samt højttaler, der spiller to programmer efter eget valg. Installation af TV-apparater til udsendelse af nyheder og underholdning på såkaldt »closed circuit system« arrangeres i alle kahytter og saloner. I tilslutning hertil vil et stort TV-center i skorstenen kunne modtage udsendelser fra nærmeste land eller Telstar og overføre disse gennem skibets standardsystem. Film skal kunne sendes ud over nettet og ligeledes underholdning fra festsalen,

således at de passagerer, som opholder sig i kahytterne, vil kunne følge programmerne.

Tidligere blev brugt linoleumsbelægning i korridorer og kahytter, men på »SAGAFJORD« vil samtlige passagerdæk blive tæppebelagt med filtunderlag direkte på stål- eller aluminiumsdækket. Dette vil virke mere luksuriøst og samtidig være arbejdsbesparende. Tæpperne rengøres ved støvsugning fra et centralt støvsugeranlæg i maskinrummet med tilslutningskontakter ved hver anden kahyt.

Mandskabsopdrætning.

Besætningens kahytter og saloner vil blive af meget høj standard og ligesom passageropdrætningen bygget op af brandsikkert materiale. Der indrettes kun én- og tomandskahytter samt et stort veludstyret cafeteria. Hertil kommer opholdsrum for såvel mandlig som kvindelig besætning samt konferencerum for skibets tillidsmænd. Fællesantennesystem indlægges i samtlige kahytter, og i opholdsrummene vil kunne arrangeres filmforevisninger.

Luftkonditionering.

»SAGAFJORD« bliver fuldstændig luftkonditioneret, og der installeres i hver kahyt, opholdsrum etc. individuel kontrol af såvel luftmængde som temperatur.

Navigationssystem.

På broen findes de seneste tekniske nyheder inden for navigationsområdet, og alle instrumenter samles i en fælles kontrolpult ved broens vinduesrække. Der installeres flere radaranlæg, Decca-Navigation, Loranavigation samt et lukket TV-anlæg, således at man på broen kan følge med ved fortøjning af skibet.

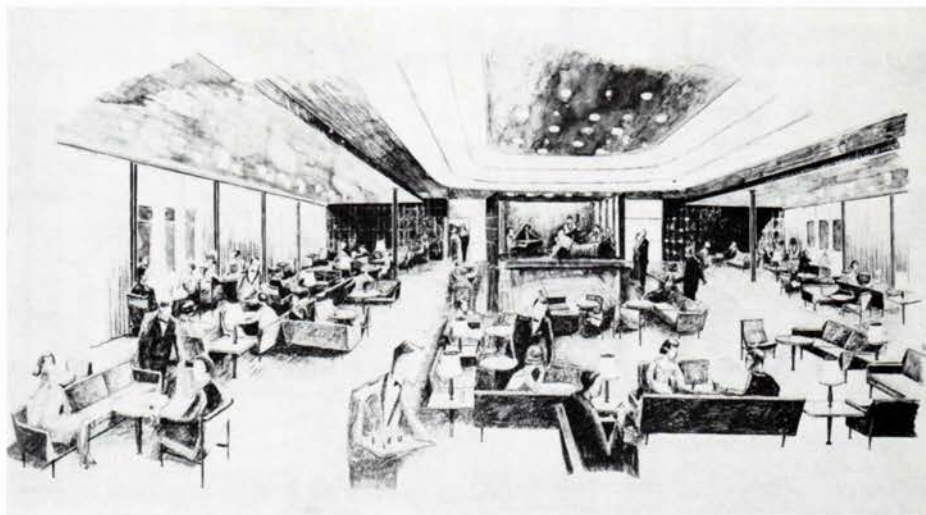
Udstyret omfatter også »Denny-Brown«-stabilisatorer, og for at lette manøvrering ind og ud fra kaj får skibet tværskibspropeller (ca. 800 HK) i boven, og dette

ull
taller

M/S »Sagafjord«. Den store fest-sal eller »main lounge«, der har et gulvareal på 750 m².

M/S »Sagafjord«. The main lounge with a floor space of 750 m².

arrangement skulle i en vis udstrækning kunne spare udgifter til bugserbåde. Stabilisatorer og tværskibspropeller manøvreres fra broen.

Maskinanlæg.

Maskineriet er placeret midtskibs, og hovedmaskinen består af to Sulzer enkeltvirkende, 2-takt, 9-cylindrede trykladede motorer hver på 12.000 BHK. Seks dieselmotorer på hver 1000 BHK sørger for elektricitetsforsyningen; hver dieselmotor driver en 700 KW vekselstrømsgenerator.

Alt maskineri fjernstyres med udnyttelse af al moderne automatik. I et stort luftkonditioneret og lydisolert kontrolrum findes skibets hovedtavle, kontrolpult, paneler for trimning af skibets tanke og luftkonditioneringsanlægget o. s. v. Hjælpemotorer og hovedmaskineri styres også fra dette rum, hvor en maskinist kan starte begge hovedmotorer samtidig. I det hele taget opereres og kontrolleres skibets tekniske anlæg fra dette rum, og det kan nævnes, at kontrolpulten udstyres med 175 lysende kontrolknapper grupperet på en overskuelig måde, således at maskinpersonalet til enhver tid har et korrekt billede af maskineriets arbejde og tilstand. Fjernsynskamera installeres i det forreste maskinrum og ligeledes på hver side af hovedmotorerne med en monitor placeret på kontrolpulten, således at den vagthavende har fuldt overblik over maskinrummet. Skibets maskinlog føres af en fjernskriver, og otte af de vigtigste alarmer indtales på lydbånd, således at en evt. uregelmæssighed meddeles gennem en højttaler, hvorved de sædvanlige gennemtrængende sirenealarmer undgås.

Evaporeringsanlæg kan supplere skibets ferskvandsbeholdning med 200 tons i døgnet, indvundet ved fordampning af saltvand ved hjælp af hovedmotorernes og hjælpemotorernes kølevand.

I maskinrummet indrettes et moderne værksted samt et olielaboratorium for analysering af olien. Udover de sædvanlige elektrikere ansættes også en speciel svagstrøms- og TV-tekniker til at tage vare på den moderne elektroteknik om bord.

Sikkerhed om bord.

Det siger sig selv, at intet er sparet på det sikkerhedsmæssige område. Skibet er opdelt i vandtætte rum ved hjælp af tværskibsskot, hvis døre kan lukkes direkte fra broen eller ved selve døren. Endvidere er skibet delt ind i brandzoner, og mellem hver zoneinddeling findes branddøre, der holdes på plads af en elektromagnet. I nødstilfælde afbrydes strømmen til magneten fra broen, og dørene lukker sig selv. Redningsbådene, der er af plastik og forsynet med dieselmotorer, er placeret i fald-davider.

Hospitalet.

Skibets hospital er ganske omfattende med operationsrum, røntgenrum, tandlægerum og har fire sygerum med 16 senge. Hvert sygerum får eget bad og toilet, og et pantry for tilberedning af diætmad er der også sørget for. Desuden installeres TV og radio i hvert sygerum.

Et fartøj som »SAGAFJORD« er i virkeligheden et selvstændigt flydende samfund, hvor passagererne kan koble af fra det daglige jag uden samtidig at miste en vis kontakt med omverdenen. Alt er derfor gjort for at møde de mest kræsnede passagerers ønsker og behov, men hele tiden med den tanke, at luksus og bekvemmelighed ikke på nogen måde må gå ud over sikkerheden til søs.

»SAGAFJORD« ventes leveret i april 1965.

Telefonering

Vær altid høflig og elskværdig.

Lad aldrig den anden part mærke, at De har travlt. Et irriteret tonefald høres tydeligere i en telefon.

Kontakten per telefon er i mange tilfælde den eneste, den kaldende har med Kompagniet. Derfor må telefonbetjeningen i alle afdelinger være en reklame for Kompagniet.

Telefonen ringer –

1. tag straks telefonen.
2. tal tydeligt (og lige ind i mikrofonen). Kraftig taleføring letter ikke forståelsen.
3. *Præsenter Dem* med afdelingens og Deres navn
4. Afbryd aldrig den, De taler med.
5. Hav altid skrivematerialer ved hånden, og noter alt ned, som skal huskes.
6. Modtager De en besked, så gentag den, noter den ned, og giv den straks videre.
7. Er samtalen til en anden afdeling, så lad ikke den kaldende give længere forklaring end højst nødvendig, før De gør opmærksom på, at De stiller om. Forvis Dem om, at telefonen bliver rigtig omstillet.
8. Er De i tvivl om svaret på et spørgsmål, bed da om den kaldendes telefonnummer og navn, og lov, at han vil blive ringet op snarest. Vær sikker på, at et hurtigt svar bliver givet.

De ringer –

1. Lad aldrig en anden foretage opkald for Dem.
2. *Præsenter Dem*, når forbindelsen etableres.
3. Hvis De bestiller en udenbys/udenlandsk samtale, som ikke kommer igennem med det samme, giv da omstillingsbordet besked for at fremskynde ekspeditionen.
4. Afgiver De en besked til en anden person end den, De ønskede at tale med, bør De få opgivet navnet på den, der modtager beskeden.
5. Anvend korrekt tiltaleform (men husk, at gentagelse af en titel kan virke overdrevet).
6. Vær klar over, hvilke spørgsmål De vil stille, inden De ringer op.
7. Afbrydes forbindelsen, skal den, der har kaldt op, ringe den anden op igen.
8. Er den anden part vanskelig at forstå, foreslå da at ringe op igen for at få bedre forbindelse.

Det er en selvfølge, at privat telefonering normalt ikke bør finde sted, da Kompagniets telefonnet er stærkt belastet af vigtige forretningssamtaler.

NYT

INDUSTRISELSKAB I SYDAFRIKA

Sammen med A/S Kaj Neckelmann, Silkeborg, i hvilket selskab Kompagniet som bekendt har en væsentlig aktiepost, og Industrial Development Corporation i Sydafrika er der i februar 1964 stiftet et nyt selskab i Hammarsdale, som ligger ca. 70 km fra Durban. Selskabets navn er Neckelmann (S. A.) (Pty.) Ltd., og aktiekapitalen er på R 500.000 eller kr. 5 mill.

Det nye selskab i Sydafrika har samme formål som selskabet i Silkeborg, nemlig fabrikation og farvning af nylon crepe garner. Disse fremstilles i særlige maskiner, hvor en flad nylon tråd først snos og senere spindes sammen med andre tråde til én elastisk tråd, som bruges i tekstilindustrien ved fremstilling af en række artikler inden for denne branche.

Den nye virksomhed ventes at være i gang i slutningen af 1964 og vil beskæftige 120 arbejdere og 25 funktionærer, hvoraf de 5 ledende vil blive udsendt fra Danmark. Maskinerne vil have en kapacitet på ca. 300 tons crepe nylon pr. år, men bygningerne opføres foreløbig med plads til udvidelse til en produktion på ca. 600 tons pr. år.

New Industrial Company in South Africa

In collaboration with Messrs. A/S Kaj Neckelmann, Silkeborg – in which company E. A. C. has a substantial holding – and Messrs. Industrial Development Corporation in South Africa, a new company was founded in February, 1964 in Hammarsdale, about 43 miles from Durban. The name of the company is Neckelmann (S. A.) (Pty.) Ltd., and the share capital is R. 500.000 or d. kr. 5 million.

The new company in South Africa has the same purpose as the company in Silkeborg, i. e. manufacturing and dyeing of Nylon Crepe yarns. These yarns are manufactured in special machines in which a flat Nylon thread is first twisted and later spun together with other threads into one elastic thread, used in the manufacturing of various articles within the textile industry.

The new company is expected to be in operation at the end of 1964, and will employ 120 workers and 25 employees of whom the five top executives will be sent out from Denmark. The machines will have a capacity of about 300 tons Crepe Nylon per year, but the buildings are so constructed that space enabling an extension of the production to about 600 tons per year can be provided.

KA-ME-WA endnu engang

I de to foregående ØK-blade har vi omtalt automatiseringen i Kompagniets nye M/S »ANDORRA« og stabelfløbningen.

Det er især den store Ka-Me-Wa skrue (leveret af Karlstad Mekaniska Werkstad i Sverige, deraf navnet), der har vakt interesse i skibsfartskredse. Den er forsynet med drejelige blade, der kan vendes fra kommandobroen. Den har en diameter på 5,6 meter, og hvert blad er større end en mand. Bladene drejes ved et hydraulisk tryk på op til 28 atmosfærer, og den overførte effekt 12.000 hk er den største for denne skruetype på noget handelsskib. Det fuldstandede skib vil få en fart på godt 18 knob.

Fotografiet (se bagsiden), der er fra Nakskov Skibsværfts tørdok, viser arbejdet med monteringen af skrue og rotor og giver et godt indtryk af de imponerende dimensioner.

I K. F. I. U.'s begynderturnering lykkedes det ikke i år vore deltagere at opnå placeringer. I holdturneringen har vort 1. hold vundet 2 sejre, spillet 1 kamp uafgjort og lidt 2 nederlag, medens vort 2. hold endnu ikke har vundet en eneste kamp, først og fremmest fordi vore damer, som nævnt mange gange, svigter os, således at 2. holdets damekampe på forhånd er tabte. Selv om holdet endnu mangler at spille 2 kampe og teoretisk har en mulighed for at undgå nedrykning, er der vist ingen, der tror på, at holdet kan vinde disse kampe. Vor interne turnering blev spillet i februar, og resultatet af A-rækken blev, at O. Kieler atter i år blev Ø. K.-mester, men i slutkampen mod den unge Michael Sonne-Hansen fra Træafdelingen måtte Kieler yde sit allerbedste for at hale sejren hjem med cifrene 15-8, 8-15, 15-9. Sonne-Hansen, som er første års elev, er en

lovene spiller, som vi håber at få glæde af fremover. I double-rækken, der var arrangeret som en træningsrække, således at en stærk spiller ved lodtrækning fik en svagere spiller til makker, blev parret O. Kieler-Th. Würtz vinder. I finalen vandt parret over G. Bacher-C. Neerup med 15-12, 15-3. Der deltog 12 par i denne række. B-rækken, fra hvilken vi gerne skulle rekruttere nye emner, bl. a. til vore hold i K. F. I. U.'s holdturneringer, blev vundet af en første års elev Torben Hellborn fra Træafdelingen. Slutkampen blev spillet mod J. Estrup Larsen, og sejrns cifre var 15-9, 4-15, 15-3. Estrup Larsen blev også nr. 2 i denne række i fjor. Der var 19 deltagere i B-rækken, og der blev spillet mange spændende kampe. Flere af vore spillere har meldt sig til K. F. I. U. mesterskaberne, der spilles i den genopbyggede K. F. I. U. hal i marts måned, og forhåbentlig lykkes det vor klub at opnå nogle gode placeringer, men mere herom i næste blad.

Vort hold har atter vist sin styrke og har vundet A-rækken efter kun at have spillet et år i denne række. Slutkampen, der blev spillet mod Landmandsbanken, blev meget spændende, da begge hold, før kampen begyndte, havde vundet sine kampe. Landmandsbanken begyndte meget stærkt og var en overgang foran med 3-0 og 4-1, men ved en koncentreret indsats fra vore spillere lykkedes det holdet at vinde de resterende doubler, således at slutresultatet blev 5-4 til os. Vort hold vil derfor næste år rykke op i mesterrækken. Vi ønsker holdet til lykke med det gode resultat og håber, at der også til næste sæson vil være spillere til rådighed, der kan og vil forsvare stillingen i mesterrækken. Interne mesterskaber spilles i marts i Hermes-hallen fordelt over en A- og en B-række. Resultaterne må vi vente med at give til næste nummer af bladet.

Når dette nummer af bladet udkommer, er forårets turneringer forhåbentlig igang. Det bliver spændende at se, om vore hold kan fortsætte på samme gode måde, som tilfældet var i efteråret. Vi skulle jo gerne hjembringe unionsmesterskabet. Der er imidlertid ikke råd til at solde points væk, så der må vises fin holdmoral fra første til sidste kamp.

Tiden nærmer sig, hvor bådene skal i vandet, men endnu mangler der noget arbejde med slibning etc. Fr. Wulff håber derfor at se mange hjælpere ude i bådehuset de kommende lørdage og søndage, således at alt kan være i orden, når standeren hejses. Opslag om den endelige dato vil fremkomme snarest mulig. Ø. K.'s roklub sender i år 10 mand på langturs-styrmandskursus, hvilket antal, foruden de allerede uddannede styrmande, skulle være rigeligt til den kommende sæson. I vinterens løb har roafdelingens medlemmer haft lejlighed til at spille bordtennis, idet det bord, som klubben havde i det nedlagte lokale i Tordenskjoldsgade blev stillet op ude i Lystbådehavnen.

Træningen i Idrætshuset er nu sluttet efter en sæson, hvor der har været flittigt møde til træningen, og selv om det ikke lykkedes vore hold at vinde de rækker, de deltog i, var der god fremgang at spore; f. eks. lykkedes det vort 1. hold at vinde over de to tophold T. I. F. og Codan, resultater, der virkede opmuntrende, og som viser, at vort hold har vinderchancer, når det lærer at koncentrere sig, hver gang det går på banen.

2. holdet mistede muligheden for oprykning ved at tabe 9-10 til M. I. F. og den spiller, der uden at sende afbud blev en medvirkende årsag til nederlaget, har forhåbentlig en meget dårlig samvittighed. I denne forbindelse må der atter peges på den forkerte indstilling, som vore spillere har ved at nægte at give møde som reserve; dersom vi altid mødte med en reserve, ville en situation som den ovennævnte kunne være undgået.

Siden nytår har vort kursus været fortsat under ændrede økonomiske forhold, idet det viste sig, at det begrænsede deltagerantal gjorde eksperimentet for dyrt for Ø. K. B. Resultatet har været, at et nogenlunde fast hold på ca. 10 deltagere har dyrket denne form for selvforsvar med interesse. Vi vil forsøge at fortsætte med nyt kursus til efteråret, og alle oplysninger herom kan fås ved henvendelse til Bjarne Christensen, Eksp. portafd. D.

Vinteren igennem har der været arbejdet for at opnå den fortræning, som gymnastikken giver de sportfolk, der skal fortsætte på udebaner, når temperaturen og vejrforholdene tillader det. Idrætsmærkeprøver er der også blevet afholdt, men når man får at vide, at Handelsbanken atter i år har sat idrætsmærkererekord med 260 mærker, må det med skam indrømmes, at vor indsats på dette felt er for ringe.

Vi håber atter i år at kunne sikre os de sædvanlige baner i Ryparken. Officielt begynder lejemålet den 1. april, men da frosten skal af jorden, før banerne kan gøres i stand, kommer vi nok et stykke ind i april, før sæsonen kan indledes. Opslagstavlerne vil give besked om, når der kan begyndes, og vi håber på en god og solrig sæson.

H. B.

SØMANDS-IDRÆTTEN

Nordisk Verdensserie i Fodbold 1963.

De søfarendes verdensomspændende fodboldturnering var sidste år ved at sprænge alle rammer, idet 1074 nordiske skibe mødtes i spændende fodboldkampe lige fra Fredericia til Hongkong.

Kompagniets skibe gjorde sig traditionen tro godt gældende, selv om det for en gangs skyld ikke var en Ø. K.-båd, der blev »Dansk Seriemester 1963«.

Den nordiske fodboldserie blev vundet af nordmanden M/T C. J. HAMBRO, og »Dansk Seriemester« blev M/S VARLA DAN fra rederiet J. Lauritzen.

Bedste Ø. K.-båd og for et år indehaver af ANNAM-pokalen blev M/S SIBONGA, som blev nr. 27 blandt de 1074 nordiske skibe og nr. 2 på den danske rangliste. For sin fine placering fik klubbens formand, maskinasistent Ole Rasmussen, under SIBONGA's ophold i Landskrona af idrætssekretær Bent Ohrt overrakt Velfærdsrådets sølvskjold, diplom og ANNAM-pokalen, som for øvrigt hermed er færdig med at vandre. Fra begyndelsen af 1965 vil pokalen blive overrakt M/S KAMBODIA til evig arv og eje. Der vil hurtigst muligt blive udsat

en ny vandrepokal til bedste Ø. K.-båd i Nordisk Verdensserie.

Næstbedste fodboldskib i Kompagniet og nr. 3 på den danske rangliste blev M/S ASMARA.

Det skal lige nævnes, at blandt de 23 bedste danske skibe i serien var de 9 fra Det Østasiatiske Kompagni.

Nordisk Landskamp i Fri-Idræt 1963.

For 2. år i træk blev den nordiske Fri-idrætslandskamp vundet af Norge med 3.342.747 points.

Danmark måtte trods en god indsats tage til takke med en 4. plads.

Kompagniets skibe viste denne konkurrence megen interesse, idet 12 ud af de 52 deltagende danske skibe var fra Ø. K.

Konkurrencens fornemste afdeling, nemlig handels-skibsgruppen, blev da også vundet af en Ø. K.-båd, nemlig M/S SARGODHA som opnåede 38.344 points, hvilket er ny rekord.

M/S AYUTHIA blev nr. 5, SUMBAWA nr. 10, og M/T JAVA blev konkurrencens bedste tankbåd og nr. 13.

En god indsats blev også gjort af M/S ASMARA, M/S

KINA, M/S SIBONGA, M/S PATAGONIA, M/S SONGKHLA og M/S FALSTRIA.

Mange af Fri-Idrætslandskampens individuelle rekorder tilhører Ø. K.-folk.

Mændenes Veteranklasse blev vundet af matros Knud S. B. Sørensen fra AYUTHIA.

Kvindernes Old-Girlsklasse blev vundet af radiotelegrafist Gerda Mørch fra M/S SARGODHA.

I mændenes Old-Boysklasse blev højdespring vundet af matros Poul Madsen fra SIMBA, og 100 meter løb og firkamp af matros Harry Hansen fra SUMBAWA.

I mændenes seniorklasse vandt Henning Andersson fra KINA højdespring, og styrmand W. Solberg fra SARGODHA satte sig på 1. pladserne i længdespring, 100 meter løb og firkamp.

I mændenes juniorklasse vandt T. H. Høj fra SARGODHA 100 meter løb.

Der er ingen tvivl om, at en del af den store fri-idræts interesse i Kompagniets skibe skyldes de gode forhold, hvorunder prøverne aflægges ved »The Mariners' Club« i Bangkok.

Når M/S SARGODHA i løbet af foråret kommer til København, vil skibsklubben få overrakt Velfærdsrådets store sølvskjold og diplom. Klubben vil endvidere få overrakt »FENJA DAN-Pokalen«, som er en vandrepokal udsat af sportsfirmaet Poul Holm til bedste danske atletikskib.

Vinderne af de individuelle discipliner har fået tilsendt Velfærdsrådets erindringsplaketter og diplom.

Under »SIBONGA«s ophold i Landskrona blev middagspausen udnyttet til en hurtig pokaloverrækning i matrosmessenen. Anledningen var, fodboldholdets fine placering i Nordisk Verdensserie i Fodbold 1963, hvor »SIBONGA« blev nr. 2 blandt de mere end 100 deltagende danske skibe, og samtidig bedste Ø. K.-båd. Idrætssekretær Bent Ohrt overrakte velfærdsrådets sølvskjold og ANNAM-Pokalen til maskinassistent Ole Rasmussen, der i sin fritid er formand for skibsklubben og støttespiller på fodboldholdet. Et udpluk af fodboldspillerne er fra venstre: Matros Poul Petersen, letmatros Leif Johansen, matros Frede Hansen, maskinassistent Ole Rasmussen og tømrer Jørgen Nellemann.

During M/S »SIBONGA«s stay in Landskrona the lunch-hour was used for a quick cup presentation in the sailors' messroom. The occasion was the football-team's fine placing in the Nordic World Series in Football 1963, in which the »SIBONGA« became No. 2 among the more than 100 participating Danish ships and simultaneously the best E. A. C. vessel. Mr. Bent Ohrt, the Athletic Secretary, presented the silver shield of the Welfare Council and the Annam-cup to Mr. Ole Rasmussen, who is the chairman of the ship's club in his spare time and a reserve player on the football team. Here an extract of the football players is shown from the left: Able seaman Poul Petersen, ordinary seaman Leif Johansen, able seaman Frede Hansen, assistant engineer Ole Rasmussen and carpenter Jørgen Nellemann.

Pas på wirekinker

Det sker ofte, at søfolk invalideres, fordi de får foden i en kinke på en wire, der pludselig sættes i bevægelse.

En fod klemt af: Vi citerer fra rapporten:

Kl. ca. 12.40, da M/S »—« var ved at blive fortøjet i Rotterdams havn, kom en fortøjningswire, som var anvendt som spring fra stb. side af bakken, i bekneb mellem en rørledning og dækket. Under arbejdet med at frigøre wiren fik styrmanden sin venstre fod i en kinke, som, da skibet bevægede sig fremover, klemte foden af.

Og her er et andet eksempel: Under fortøjning i slusekammeret ved Sluseholmen var en dæksdreng i færd med at gøre en forwire fast til pullert. Da skibet gik fremover, skrænsede wiren, og dæksdrengen, der havde fået foden i en kinke, blev trukket op mod pullerten.

Atter et beskadiget ben.

PAS PÅ ved fortøjning og andre arbejder med wire, at ingen uforvarende træder i wiren, og vær selv agtpågivende overfor kinkerne.

Søfartens Arbejderbeskyttelsesudvalg.

